

Mi a manó?!

A közös nyelv megtalálása

Ha boldog a szülő, nem szomorkodik a gyerek sem. A lényeg, hogy megértsék egymást, aminek feltétele a másik hangjának meghallása, az odafigyelés. Ha másképp nem megy: használjuk a fantáziánkat, de főleg a gyereket, attól szárnyakat kap – vagy fára mászik.

RÁCZI. PÉTER

„A szülők pszichés állapota határozza meg leginkább a család érzelmi működését. A gyerekkel otthon lévő anyukák – a tipikus hazai családmódelben – részben saját, részben a környezetük elvárásai szerint szeretnének a legjobban teljesíteni szülőként, és komoly lelki tusák áldozataivá válnak, mikor szembesülnek vele, a szülő-gyerek kommunikáció meg sem közelíti az általuk korábban elképzeltet. Az aranyos, cuki gyerekek a valós szituációkban a legrosszabbat hozzák ki belőlünk, a saját szüleink ezerszer kárhozottat nevelő szolamai (»Hányszor mondtam már, hogy...«) hagyják el a szánkat – teljesen hatástalanul, egyik fülükön be, a másikon ki, ha meg is hallják, nem érdekli őket. Aztán olykor jönnek a viselkedési zavarok is...” – vázolja saját

tapasztalatait Táncsics Judit pszichológus, két kisgyermek édesanyja. Csakhogy ő és társai nem hagyták ennyiben.

Tervezőgrafikus testvérével, Nagy Balázzsal és szociálpedagógus barátjával, Horváthné Pintér Orsolyával olyan nevelési-motivációs játékok készítésére adták a fejüket, amelyek segítenek a szülő és gyerek közti kommunikáció helyreállításában, nota bene: megalapozásában. Az azóta felelős innováció elismerő oklevéllel díjazott Plukkido játékkészítő projekt első termékei a szülőként megtapasztalt mindennapi konfliktusok feloldását és a tervezőgrafikus báty régi álmát valósítják meg.

Fára mászom téled!

A Benefitto nem egy hagyományos, körbeülhető társasjáték, a játéktábla mágneses papíráját jól látható függőleges helyre kell tapasztalni – főleg a hűtőköldala, a j t a j a jöhet szóba. Rajta l o m b o s, terebélyes fa látható, aminek ágain az elismert illusztrátor, Agócs Iríz rajzolta, mágneses hátú korongos figurakészlet manói fognak fölkapaszkodni. Abban az esetben, ha a gyerek segít a manónak. Mégpedig úgy, hogy ebbéli motivációjától hajtva – azaz

„csúcsra járatni” a mesealakot –, nagyobb odafigyeléssel csinálja meg a szülő által kért feladatokat: felöltözik, rendet rak, békésen játszik a tesóval stb.

A Plukkido elnevezés az angol plucky, kid és do szavak összevonásából jött létre. A plucky bátrát, merészet jelent – „A fára mászás nem könnyű, igényli a gyerek bátorságát, ugyanakkor pedig a mi terveinket is jelképezi: nem kis merészség kellett a játékkészítésbe belevágni” – mondja Táncsics Judit.

„Olyan eszközt álmotunk megtervezésekor, ami a szülő-gyerek kommunikációban a sorozatos pozitív megerősítéssel együttműködést hoz, nem pedig frusztrációt. Ezért szempont volt, hogy a mindennapok része, tehát elérhető legyen, a szülő könnyen tudja használni, és a legfontosabb, hogy érdekelje a gyereket. Hogy mi érdekes számára? Hát a fantáziavilága – ezt kellett megszólítanunk! Méghozzá úgy, hogy a kevésbé kreatív szülők is haszonnal alkalmazhassák. Vagy a kreatív szülők, amikor éppen nincsenek jó passzban.

A manónak föl kell másznia a fa csúcsára, közben begyűjthet virágot, levelet, gyümölcsöt, kaphat ajándékot (autót, cicát, kiskutyát, lufit) díszítő- vagy jutalomkorongként. Ugy szerezhethet örömet a gyerek a manónak, ha segít neki a följutásban, ha szépen felöltözik reggel, ha megeszi az almát, ha nem bántja a kisebbet...” – ismerteti a mesés kooperációra szülő, gyereket egyaránt nevelő motivációs játék menetét a pszichológus.

Ha a manó hét végére följut a fára, a jutalom sem marad el, az adott viselkedés megerősítést kap – ez mégsem ugyanaz, mint ha zsarolással vettük volna rá a gyereket a feladatára! Megváltozik ugyanis a helyzet, a szülő és gyerek megtanul egymással játé-

kosan kommunikálni, miközben a szülő is egészen más lelkiállapotba kerül, nem indul pöcre, nem kiabál! A csemete pedig minde mellett segít, előbb a manónak, majd a manó révén a testvérnek: rájön, mit jelent jónak lenni a másikkal, és örül annak, ha anya is örül. Beépül az önmotiváció.

Szülőnevelés

Mivel a tapasztalatok szerint a nagyobb gyerekek és a szülők is beszállnak a játékba, mára kiegészült a fantáziavilág. A Land izgalmasabb figurakészlettel és új táblával bővíti az alapképet – de még elfér a jégszekrény ajtaján. A játékszabályok itt is csupán a módszert rögzítik: a mesés motiváció nem, a történet és a feladat változik. A lényeg a csemeték érdeklődésének fönntartása.

A játékkészítők nemcsak a tervezésbe vonták be a szülőtársaikat, de a játék megvásárlóit sem hagyják magukra. Számtalan példát közölnek a honlapjukon (plukkido.hu), a közösségi oldal fórumán szülői csoport osztja meg egymással nehézségeit, sikerélményeit, ami tulajdonképpen duplán interaktívvá alakította a játékot. Mindezek mellett a Plukkido projekt részeként a vásárlók hetente ún. Manólevelet kapnak, melyben újabb és újabb mesés kerettörténettel lepik meg az alkotók a szülőket, amikbe az aktuális nevelési-motivációs kéréseiket foglalhatják bele, amit el szeretnének érni gyereküknél a héten. A küldemény része egy kinyomtatható levél is (lásd keretben), melyből a kisgyerek értesülhet manóbarátja kéréséről. „A beszámoló alapján minden vasárnap lélegzetüket visszafogva lesik a postaládát, amiből anyu vagy apu kiveszi a manó üzenetét” – mondja az ötletgazda Judit, aki a telefonos-levélküldeményes szülői konzultációk alapján méltán büszke a játéknyelvvel elért eredményeikre.

Fönn a csúcson

„A játék hatására a szülők szerint nemcsak a saját közérzetük változott meg, nemcsak kevesebbet kiabálnak a gyerekekre, de markánsan csökkent a viták száma is (ha meg nem is szüntek természetesen), nőtt az együttműködési hajlam – osztja meg Judit a visszajelzéseket. – A játék nem kizárólag a mindennapi rutinszelekedetekben segít, az érzelmi intelligencia elsajátításában is hasznosnak bizonyult, valamint abban, hogy megnyíljon, beszéljen a kisgyerek, ha bántja valami.”

Manólevél

(részlet)

„Kedves kis Barátom! Fontos ügyben kereslek! Emlékszel Babuh-ra, a fülesbagolyra a mesebeli erdőből? Mivel nappal alszik, mikor az erdő állatai vidáman játszadoznak, így éjjelente folyton egyedül van, mert a többiek akkor pihennek. Pedig ő is nagyon vágyik pajtásokra! Arra gondoltam, szervezhetnénk neki egy éjjeli mulatságot, amire elhívnánk az állatokat, hogy felvidítsuk! Segítenél nekem? Ehhez csak az kell, hogy ügyesen (szülő tölti ki) és meglásd, szép sorban minden állat előbújik majd, hogy találkozhasson veled, és akkor meggyőzheted őket az éjszakai mulatságra!

Szeretettel ölel: Manó barátod

Mindent a kéznek! Ausztráliában megnyílt az első gyermekeknek szóló múzeum, ahol mindent meg lehet fogni és kipróbálni, vagy csak eltűnni egy nyelőcső-alagútban a természettudományos részlegen. Akár egy interaktív játszóházban, a gyerekek szórakozva ismerkedhetnek számos tudományággal, a (kalóz)történelemtől a biológiáig, továbbá kipróbálhatnak foglalkozásokat, mint a kőműves vagy a bolti eladó.

Megváltottatta az apaság

Vilmos herceg érzelmes interjúban beszélt a brit ITV csatornának arról, mennyire megváltottatta őt az apaság. „Sosem voltam aggodalmaskodó típus. Apaként azonban sokkal mélyebben megérintenek a világban zajló események. Rádöbentem, milyen értékes az élet, és átérteltem a dolgokat. Például azt, milyen lehet, ha

nem láthatod a gyerekeidet felnőni” – mesélte a 2 éves György herceg és a 8 hónapos Charlotte hercegnő 33 éves édesapja, aki az idén indiai körutazásra készül a családjával. „A gyereke nevelésben mindent úgy csinálok, ahogy belőlem jön. Ha ez működik, az csodálatos. Ha nem, akkor megpróbálom jobban csinálni.”

